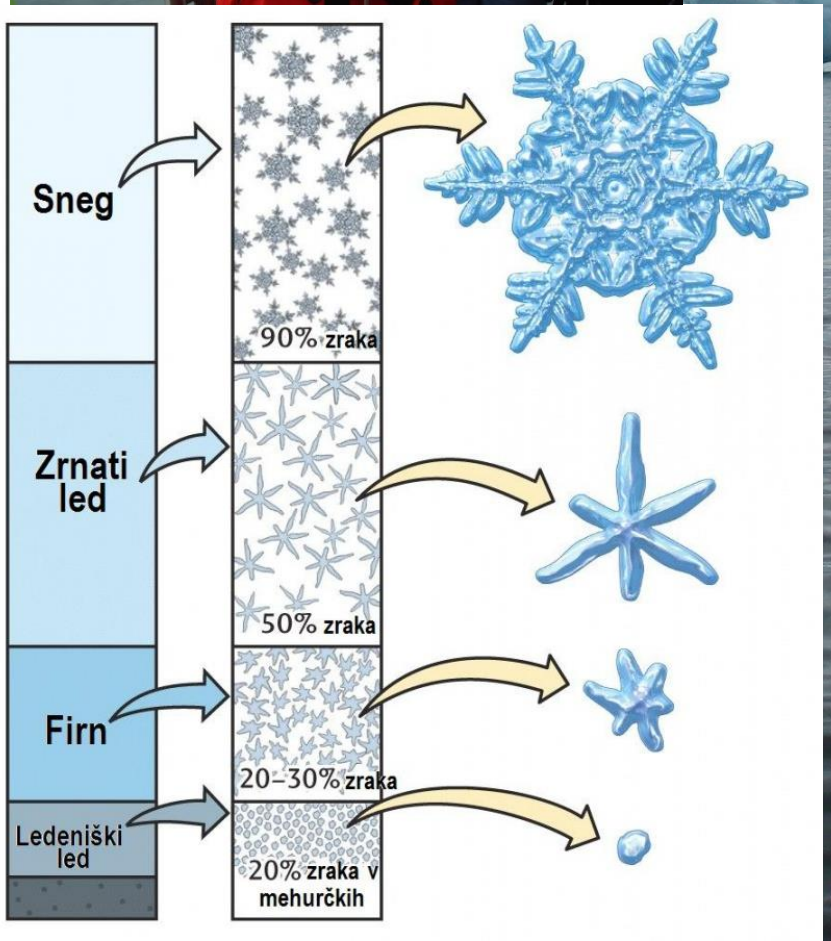

Ledeniki se talijo

Kaj so ledeniki

Ledeniki so ledene 'gmote', ki nastanejo pri temperaturah, ki so trajno prenizke da bi ves sneg skopnel.

Prav vse celine na Zemlji imajo na svojem površju vsaj nekaj ledenih območij, celo Afrika, Avstralija in Oceanija. Ledeni del zemeljske oble, ki mu s tujko pravimo kriosfera, sestavljajo morski in polarni led, gorski ledeniki, območja permafrosta, ki imajo v globini stalno zmrznjena tla, in pa območja, ki jih sezonsko pokrije sneg in se ne stali.

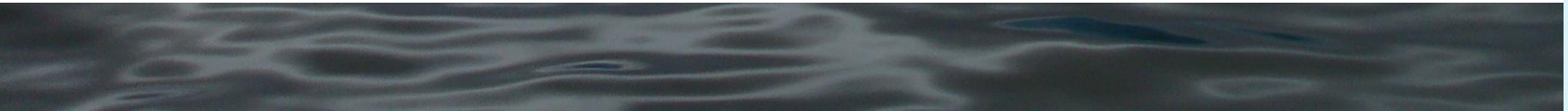

Vrste ledenikov

Celinski ledeniki ali ledeni pokrovi –

na območjih blizu severnega in južnega tečaja Zemlje in se večinoma stekajo z obale neposredno v morje, kjer se s tako imenovanega čela ledenika v morje lomijo ledene gore (celinski ledeni pokrov na Antarktiki, Grenlandiji in delih Islandije, Norveške in Aljaske);

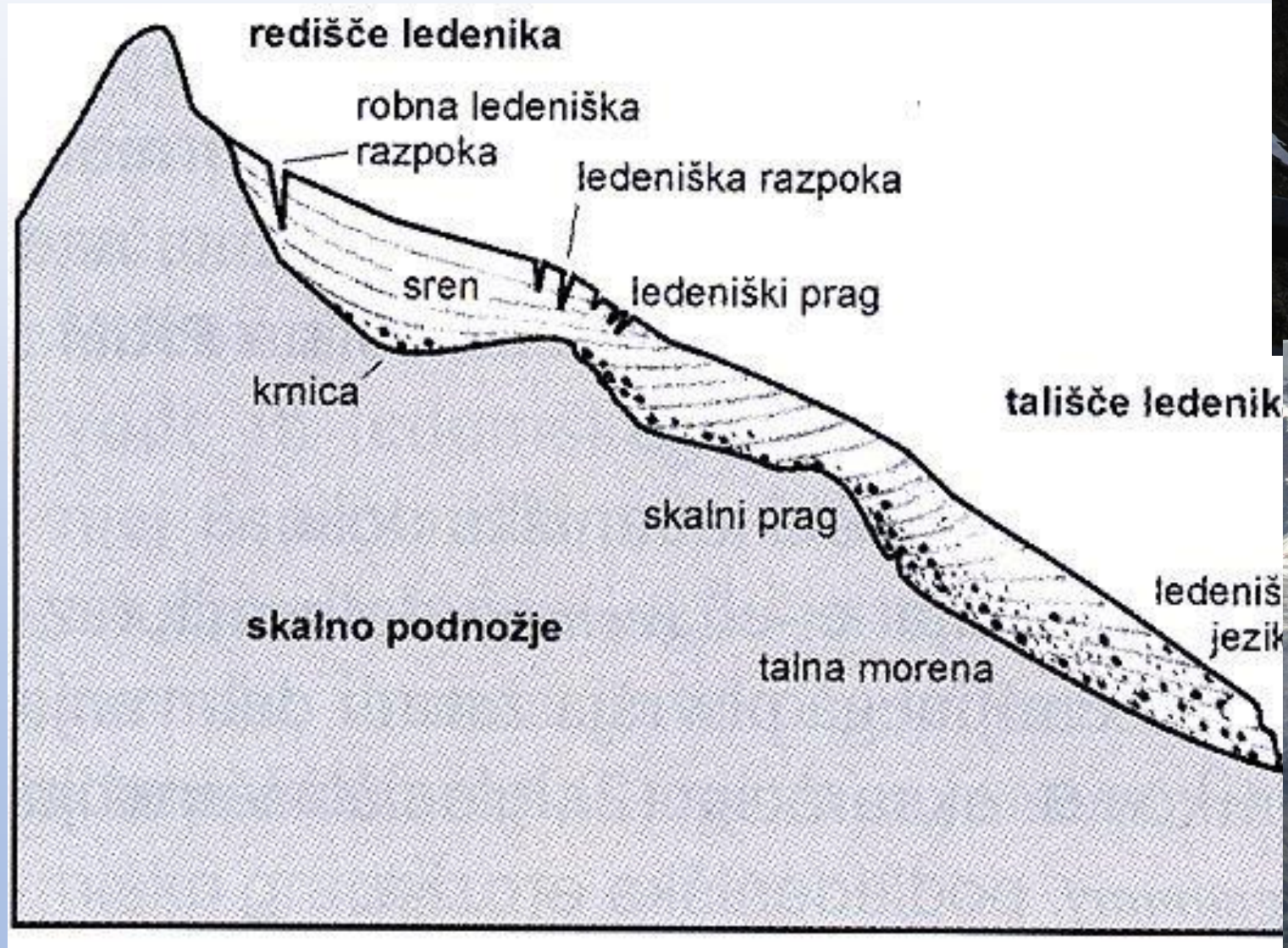
Vrste ledenikov

Alpski ali dolinski ledeniki nastajajo v visokogorju in se razlikujejo glede na lokacijo nastanka (npr. krniški, pobočni, dolinski, viseči ledenik).

Ledenik Veliki Aletsch, najdaljši evropski ledenik

Zakaj ledeniki drsijo

Ledenik Jungfrau

Ledenik pod Matterhornom

Krčenje Triglavskega ledenika, stanje 1957 in 2003 (Vir: ARSO).

Ocenjujejo, da je imel največji ledenik v Sloveniji z ljudskim imenom Zeleni sneg pred stoletjem površino 46 ha. Obseg ledenika se je hitro manjšal: leta 1946 je imel 15 ha, leta 1995 3 ha, zdaj pa opazujemo le še ostanke Triglavskega ledenika, saj je največja ledena zaplata manjša od enega hektara. Povprečna temperatura na Kredarici se je od leta 1954 do 2000 dvignila za 1,2 stopinje C

Področje Arktičnega ledu

Pod arktičnim ledom ni kopnine
Ledeni pokrov je debel le nekaj m v ledenih dobah se je povečal
Ledene plošče, ki potujejo se lahko namestijo do 30 m

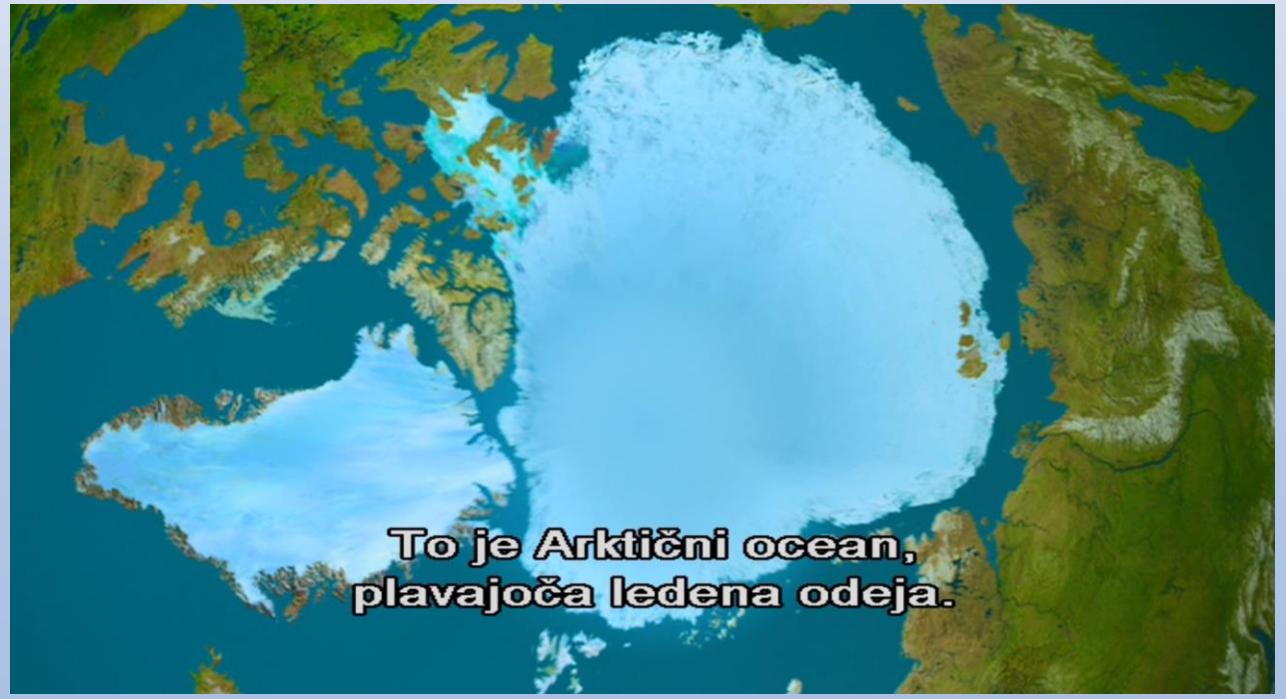
Led prekriva štiri petine površja Grenlandije, povprečna debelina ledenega pokrova pa je večja od 2000 m.

Najnižje temperature so v vzhodni Sibiriji, tudi do –77,8 °C.
Poletne temperature nad strnjenim ledom se skoraj vedno vrtijo okrog 0 °C. Padavin je malo.

Rdeče črta povezuje točke 10 stopinj Celzija v juliju

https://sl.wikipedia.org/wiki/Arktika

Antarktika

V povprečju najhladnejša, najbolj suha in najbolj vetrovna celina in ima najvišjo povprečno nadmorsko višino

Dvakrat večja od Avstralije

Temperatura na Antarktiki je dosegla −89,2 ° C (ali celo −94,7 ° C, merjeno iz vesolja), čeprav je povprečje za tretjo četrtino leta (najhladnejši del leta) –63 ° C.

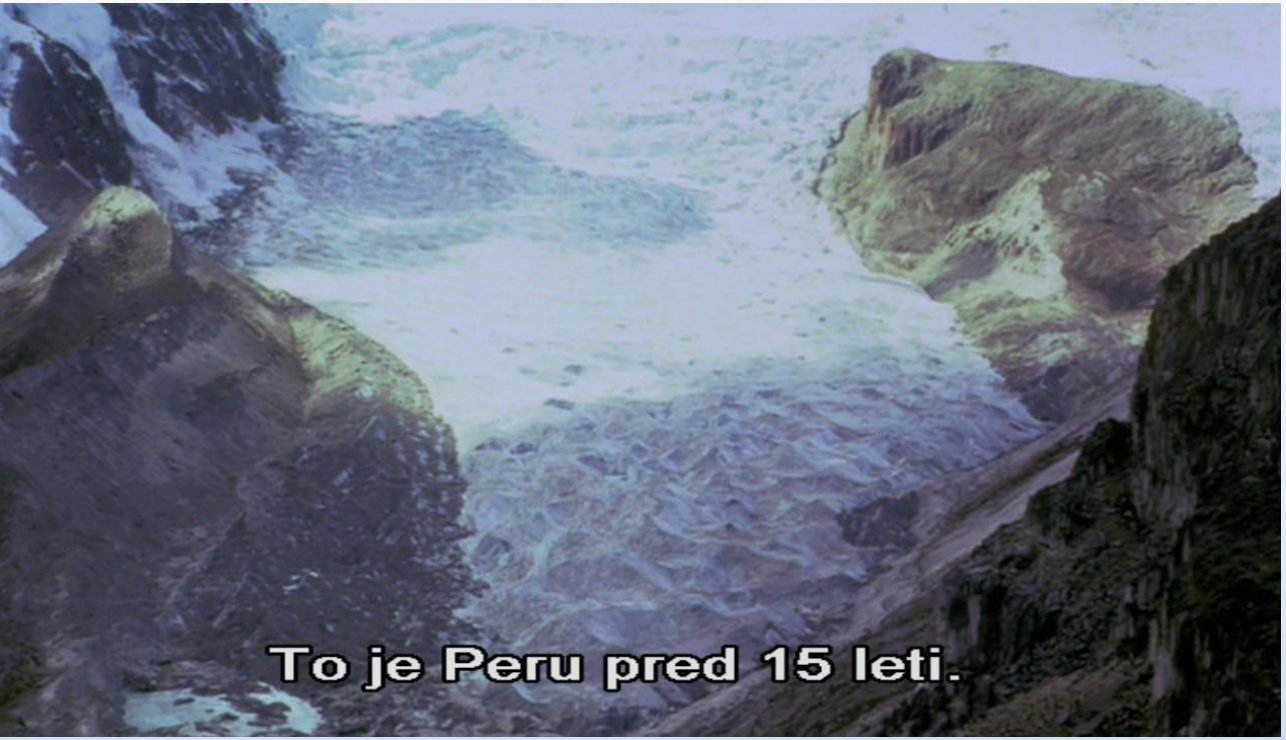
Je ledena puščava z 200 mm letnih padavin ob obali in precej manj v notranjosti; tam skoraj dva milijona let ni bilo padavin

V ledu je shranjenih 80 % svetovne sladke vode, kar je dovolj za dvig svetovne gladine morja za približno 60 m, če bi se vse stopilo.

Kaj se dogaja z ledeniki ?

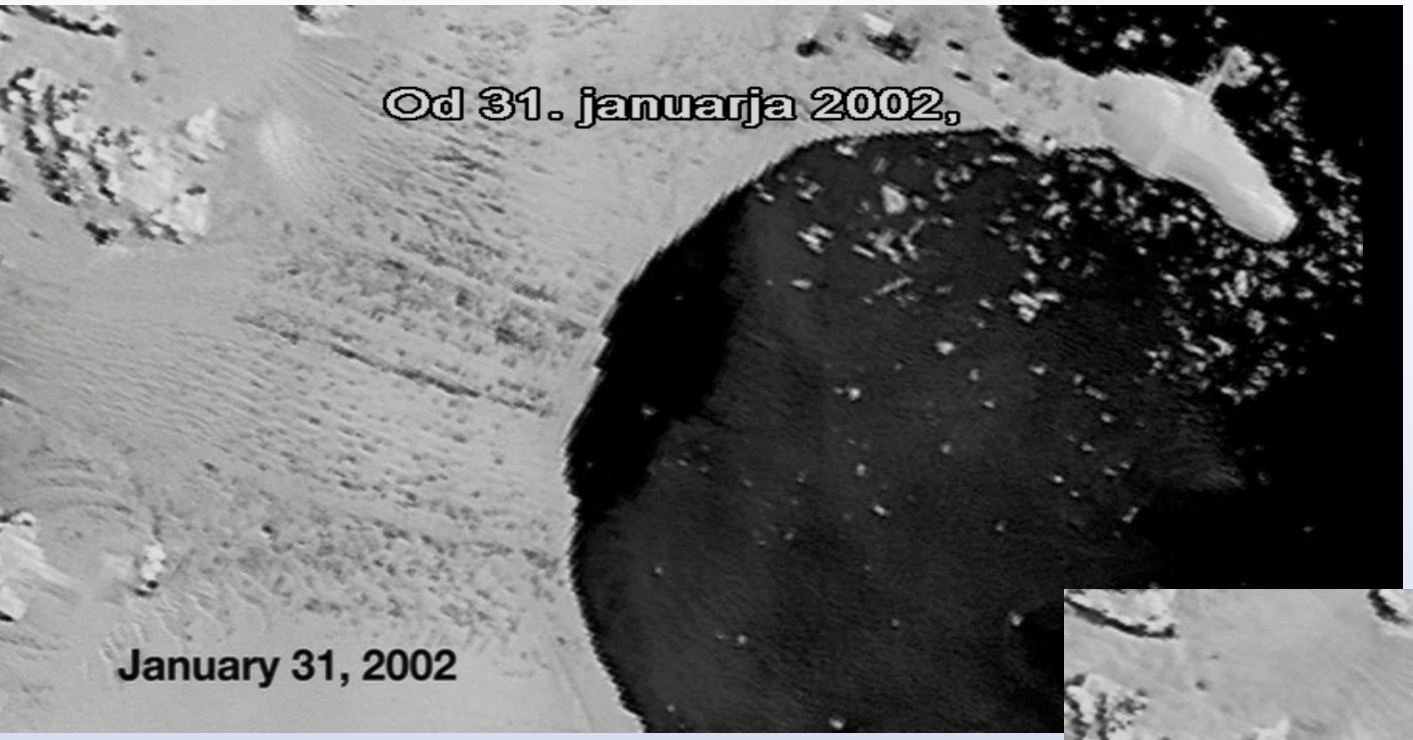

To je Peru pred 15 leti.

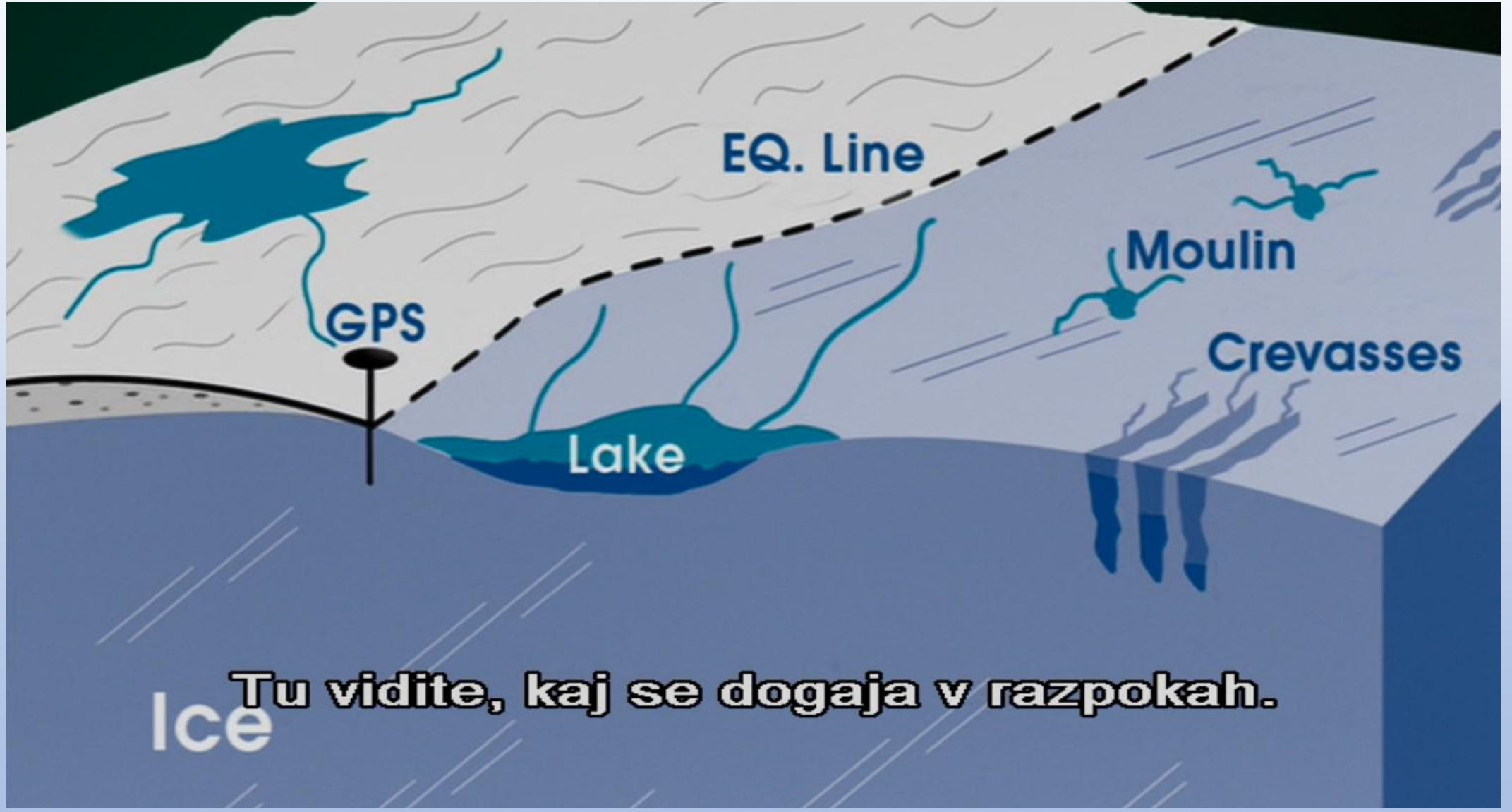

In isti ledenik danes.

Kar je škoda, ker so čudoviti.
2001
1999
1996
1993
1989
1985
1983
Before 1980
Columbia Glacier, ALASKA

Kaj se dogaja na Antarktiki?
pazi.

Od 31. januarja 2002,
January 31, 2002

v obdobju 35 dni
February 23, 2002

EQ. Line
GPS
Moulin
Crevasses
Lake
Ice
Tu vidite, kaj se dogaja v razpokah.

Podroben članek v reviji National geografic
https://www.nationalgeographic.si/vse-hitrejse-taljenje/

https://www.rtvslo.si/4d/arhiv/174326482?s=tv

Eko - dokumentarni film Nekoč je bil ledenik je avtorski odziv na globalno segrevanje ozračja in taljenje ledenikov.

Skozi filmsko zgodbo nas vodi avtor Matjaž Fistravec s sogovorniki. Kot povezovalec, pripovedovalec in snemalec v kajaku vesla po alpski reki Dravi. V pogovoru z reko se znajde pri enem njenih izvirov: ledeniku Pastirica (Pasterza) pod Velikim Klekom (Großglocknerjem), ki izginja. Prav tako se manjšajo in tanjšajo ledeniki v Himalaji, Karakorumu in na zemeljskih polih.

Na enem od dveh slovenskih ledenikov; Triglavskem ledeniku pod Kredarico, se filmska ekipa sreča s sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika, ki ledenik že od leta 1946 redno opazujejo, merijo in preučujejo. Od industrijske revolucije pred dvesto leti se je ledenik zmanjšal kar za stokrat. Njegovi ostanki merijo le še slabega pol hektarja. Triglavskega ledenika tako ni več..Na svojo nekdanjo slavo in atribute spominja le še z imenom.

Avtor pa s prstom pokaže tudi na krivca: novega Homo Sapiensa, ki je z neodgovornim onesnaževanjem s toplogrednimi plini povzročil velike otoplitve in porušil naravna razmerja na planetu.

Posledice taljenja ledu?

Spreminjanje pokrajine
Pomanjkanje pitne vode
Dvig morske gladine
Poplavljanje obale
…… Še ne vemo kaj bo.